

UPDATE 4 ToCV

VERTROUWELIJK

Zoetermeer, 02 februari 2018

Updates ToCV

In november / december 2017 is bij drie tomatenteeltbedrijven tomato chlorosis virus (ToCV) geconstateerd. De NVWA kwalificeert dit als quarantaine-organisme (IAI) en verrichtte in januari 2018 verder onderzoek. Daarbij kwamen meer bedrijven met besmette planten in beeld. Het virus wordt bij betrokken bedrijven beheerst. Bij alle andere tuinbouwbedrijven is extra waakzaamheid en extra inzet op (biologische) bestrijding van wittevlieg geboden. TuinbouwAlert houdt de tomatensector met Updates op de hoogte van de ontwikkelingen.

Virus verder verspreid

De NVWA verrichtte in januari nader onderzoek bij tomatenteeltbedrijven naar aanwezigheid van planten die met ToCV zijn besmet. Dit bracht in beeld dat het virus bij meer bedrijven in het gewas aanwezig is. Op dit moment is in totaal op 10 bedrijven het ToCV vastgesteld. In eerste instantie was het uitgangspunt van de aanpak van ToCV dat bedrijven waar besmette planten waren aangetroffen, uiterlijk eind maart vrij zouden zijn van het ToCV. Met de nieuw ontdekte bedrijven met besmette planten is dit niet meer realiseerbaar. Na overleg met het kernteam van TuinbouwAlert en met instemming van de minister van LNV staakt de NVWA nu het eliminatiescenario. Het kernteam adviseerde om in te zetten op intensieve bestrijding van witte vlieg om verdere verspreiding van ToCV te voorkomen en te blijven nastreven om zo het virus op termijn uit te roeien. De NVWA gaat nu over naar een beheerscenario. De 10 bedrijven met besmette planten krijgen van de NVWA een beschikking opgelegd met een aantal maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan. Ruimen van deze bedrijven is daarmee niet meer aan de orde.

Vrijstelling

Mede op verzoek van het kernteam van TuinbouwAlert, wordt er onderzocht of het mogelijk is om een vrijstelling te krijgen voor een extra middel ter beheersing van wittevlieg dat integreerbaar is met biologische bestrijding.

Risicogericht

De survey was risicogericht; de deze maand ontdekte besmette planten stonden bij bedrijven in de buurt van de bedrijven waar het virus het eerst werd ontdekt. Of ze waren afkomstig van dezelfde plantenkweker. De 10 bedrijven zijn allen in West-Nederland gevestigd, verspreid over meerdere provincies. De planten zijn afkomstig van twee plantenkwekers. De NVWA

www.TuinbouwAlert.nl • info@TuinbouwAlert.nl • [@TuinbouwAlert](https://twitter.com/TuinbouwAlert)

stopt met de monitoring van witte vlieg. Ze breidt de lopende survey van ToCV in de belichte teelt uit naar de onbelichte teelt van tomaat. Ook starten ze met een survey in de gewassen, paprika, aubergine en spaanse peper.

Schadebeeld lastig te detecteren

Eind vorig jaar is ToCV aangetoond bij de eerste drie tomatenteeltbedrijven. Toen werd ook duidelijk dat bij één van die bedrijven al in april 2017 eerste symptomen in het gewas zijn waargenomen. Dat is toen niet als ToCV herkend. Het schadebeeld is lastig te detecteren; mogelijk is het pas zichtbaar als het gewas al langere periode is geïnfecteerd. Meer informatie is te vinden in [het ToCV-dossier op www.TuinbouwAlert.nl](http://www.TuinbouwAlert.nl), over onder meer [het schadebeeld](#).

Beheersing wittevlies extra urgent

De nieuwe vondsten van besmette planten bij andere bedrijven, maakt het extra urgent om actief en intensief in te zetten op bestrijding van wittevlies. Dit plaaginsect is de voornaamste verspreider (zogenoeten vector) van het ToCV. In [Update 3](#) gaf TuinbouwAlert al advies over het extra bestrijden van wittevlies. Gelet op de urgentie, herhalen we die informatie hieronder. Bovendien gaat TuinbouwAlert ook telers van andere gewassen die vatbaar zijn voor ToCV (zogenoeten waardplanten) waarschuwen over ToCV en adviseren wittevlies extra te bestrijden.

Het zijn de adulten van witte vlieg : *Trialeurodes vaporariorum* (kaswittevlies) en *Bemisia tabaci* (tabakswittevlies) die zorgen voor de overdracht van besmette planten naar gezonde planten. Dit verloopt relatief snel. Witte vlieg kan het virus al binnen één uur overbrengen tijdens het voeden. Dit verloopt uiteraard effectiever naarmate de witte vlieg zich langer voedt aan het gewas. Om verdere verspreiding te voorkomen is beheersing van witte vlieg van groot belang. Met de huidige gewasbeschermingsmiddelen is chemische bestrijding in combinatie met biologische bestrijding geen optie. Er moet dus volop aandacht zijn voor monitoring, maatregelen en biologische bestrijding van witte vlieg. Ook voor alle andere (glasgroente) bedrijven is het raadzaam de populatiedruk van wittevlies zo laag mogelijk te houden.

Voor de monitoring is het wekelijks bijhouden van 20 vangplaten per ha aan te bevelen. Hierdoor is het verloop in de tijd en door de kas heen goed inzichtelijk. Daarnaast wordt één vanglint per pad aangehouden om wittevlies zoveel mogelijk weg te vangen. Zijn meerdere kassen aanwezig op één locatie? Dan is het van belang te zorgen dat de wittevlies niet via product, fust of mensen kan meegaan van de ene afdeling naar de andere.

De belangrijkste biologische bestrijder is de roofwants *Macrolophus pygmaeus*. Zet deze zo vroeg mogelijk in de teelt in om te komen tot een goede populatieopbouw. Waar mogelijk

www.TuinbouwAlert.nl • info@TuinbouwAlert.nl • [@TuinbouwAlert](https://www.instagram.com/TuinbouwAlert)

zelfs uitzetten bij de plantenkweker. *Macrolophus* pakt alle stadia, met voorkeur voor eieren en larven van kaswittevlies en Bemisia. Voor goede bestrijding zijn minimaal zes roofwantsen per stengel gewenst. Aanvullend wordt aanbevolen wekelijks de sluipwesp *Eretmocerus eremicus* in te zetten met 6/m² tegen 2^e en 3^e larvenstadium van kas wittevlies en Bemisia. Indien *Macrolophus* nog onvoldoende aanwezig is, is te kiezen voor een overkill met 12 sluipwespen per m². Daarnaast heeft het insecten parasitaire schimmel *Lecanicillium muscarium* (o.a. Mycotal) een goede werking door het wekelijks in te zetten.

Aanvullend is chemisch met Admiral of Oberon te spuiten. De mogelijkheden zijn echter zeer beperkt (twee keer per teelt).

TuinbouwAlert

Dit is een gezamenlijk bericht van het CBL, GroentenFruit Huis, LTO Nederland, LTO Glaskracht Nederland, NFO en Plantum. Deze organisaties werken samen aan de beheersing van risico's en crisis in de voedingstuinbouw en communiceren bij incidenten en crisis onder de naam TuinbouwAlert. Voor nadere informatie over ToCV kijkt u op www.TuinbouwAlert.nl.

www.TuinbouwAlert.nl • info@TuinbouwAlert.nl • [@TuinbouwAlert](https://www.instagram.com/TuinbouwAlert)

